

Informace a fakta o nezávislé občanské iniciativě Moravská mládež

Před 17. listopadem 1989 působilo na území ČSSR několik desítek aktivních občanských iniciativ a Moravská mládež (MM) byla jednou z nich.

MM byla **aktivní a odbojovou organizací proti komunistickému režimu v ČSSR**. Zformovala se v Brně **na přelomu roku 1988/1989** a byla nelegální disidentskou organizací. Díky této platformě mohli její členové aktivně a organizovaně bojovat proti totalitnímu režimu a za proměnu nedemokratické společnosti ke svobodě a demokracii.

Program Moravské mládeže

Jako každá tehdejší nezávislá občanská iniciativa dala postupně dohromady základní prohlášení / program. O **prohlášení/programu Moravské mládeže** se psalo například i v samizdatu Severomoravské pasivity č. 05 z roku 1989.

Mezi zásadními body programového prohlášení MM byl mj. pravdivý výklad historie, šíření svobodného slova, osvěta náboženství a zastavení represí proti věřícím, reformy ve společnosti, odstoupení starých struktur s nedostatečným rozhledem na vedoucích funkcích v kultuře, zavedení nového systému školství s objektivní výukou dějin, kulturní a sportovní vyžití mladých lidí aj. MM měla v programu rovněž demilitarizaci, aby se zrušila čs. lidová armáda (jako odpor vůči povinné vojenské službě v tehdejší ČSLA) a potažmo oslabil východní blok – SSSR.

Členové Moravské mládeže (MM):

- **Vladimír Veselský** z Brna (aktivista, zakladatel MM a organizátor akcí MM, u něho doma proběhlo několik schůzek MM)
- **Lubomír Khýr** z Opavy (aktivista a zakladatel MM, šéfredaktor samizdatu Kaluž na stropě a publicista a organizátor akcí MM)
- **Dalibor Havlík** z Tišnova (aktivista a zakladatel MM, člen redakční rady samizdatu Kaluž na Stropě, fotograf a dokumentarista kulturních událostí z undergroundové scény, u něho doma proběhlo několik schůzek MM)
- **Jan Honner** z Brna (aktivista a zakladatel MM, člen redakční rady samizdatu Kaluž na Stropě, politický karikaturista, u něho doma proběhlo několik schůzek MM, organizátor akcí MM)
- **Radka Drahá** z Brna (aktivistka a zakladatelka MM, organizátorka akcí MM)
- **Vladimír Barák** z Brna (aktivista a zakladatel MM)
- **Jakub Hloušek** z Brna (aktivista, technický asistent při reprodukci samizdatu Kaluž na stropě, organizátor akcí MM)
- **Petr Schneeweiss** „Šnek“ (aktivista a technický asistent při reprodukci samizdatu Kaluž na stropě, organizátor akcí MM)
- **Eva Vidlářová** „Truda“ z Brna (aktivistka, pracovala v divadle Na Provázku, kde proběhla i jedna schůzka MM)

- **Dušan Stuchlík** z Brna (aktivista, zprostředkoval členům MM disidentské dění v Praze a spojení s pražskými občanskými iniciativami)
- **Ivan Lukavský** z Brna (aktivista, organizátor akcí MM)
- **Michaela Laštovková** z Brna (aktivistka, u ní doma proběhly 2 schůzky MM, organizátorka akcí MM)
- **Alexandr Tesařík** z Brna (aktivista)
- **Lenka Ryšavá** studentka v Brně (aktivistka, u ní doma proběhla schůzka MM, zajišťovala množení programového prohlášení MM)
- **Lumír Šimeček** z Brna (aktivista)
- **Eva Šimečková** z Brna (aktivistka)
- **Ladislav Henek** z Rajhradu u Brna (aktivista)
- **Milan Vašák** z Brna (aktivista)
- **Hana Kaniová** (aktivistka)
- **Milan Kočík** „Mušketýr“ ze Žďáru nad Sázavou (aktivista)
- **Milan Bečka** „Tyčka“ ze Žďáru nad Sázavou (aktivista)
- a další

Někteří z členů MM byli angažovaní zároveň i v **jiných občanských iniciativách** například ve Společnosti přátel USA (SPUSA), Hnutí za občanskou svobodu (HOS), Demokratické iniciativě, Hnutí za nenásilí (HN) aj.

K Moravské mládeži lze zařadit další sympatizanty / spolupracovníky, kteří iniciativu MM podporovali nebo se účastnili společných akcí, schůzek či přispívali do jejího samizdatu, jako například:

- Jaroslav Šabata z Brna (mluvčí Charty77 a jedna z hlavních osobností schůzek MM na ul. Pekařská 21/389)
- Jaroslav „Slávek“ Popelka z Uherského Hradiště (aktivista a politický vězeň, u něho se konala schůzka MM a členové MM mu pomáhali s distribucí jeho protirežimních letáčků)
- Igor Tesařík z Brna (člen HOS, signatář Charty 77, účastnil se akcí MM)
- Martin Dohnal z Brna (hudební skladatel a člen HOS)
- Zdeněk Rotrekl z Brna (básník a politický vězeň)
- Bohumil Vít Homolka (signatář Charty 77, undergroundový umělec, přispíval do samizdatu MM Kaluž na stropě)
- a další

Z výše uvedených osob bylo vydáno osvědčení o třetím odboji těmto uvedeným osobám (*data z června 2022*): Vladimír Veselský, Dušan Stuchlík, Eva Vidlářová, Milan Kočík, Jaroslav Popelka, Vít Bohumil Homolka.

Moravská mládež patřila k **otevřeným organizacím**. Kromě svého jádra složeného z pravidelných aktivistů intenzivně oslovovala a působila mezi dalšími mladými lidmi, především pak na středních školách v Brně. Ti se poté příležitostně zúčastňovali akcí MM a vyjadřovali tak svoji nespokojenost s komunistickým systémem.

Schůzky Moravské mládeže

Účelem schůzek MM byla koordinace budoucích protirežimních aktivit na podporu demokracie a svobody a oslabení komunistického režimu. Řešila se organizační agenda MM, plánovaly se aktivity a veřejná vyjádření proti komunistickému režimu. Rozmnožovaly, distribuovaly a podepisovaly se petice a jiné obdobné texty. Vydával a reprodukoval se samizdat MM – Kaluž na stropě (kulturně-politická publikační činnost). Vyráběly se antikomunistické odznaky.

Oficiální schůzky MM probíhaly v Brně v období **leden-listopad 1989**, někdy i čtyřikrát týdně. To bylo velmi riskantní a členové MM museli počítat s možnými perzekucemi, které také nastaly (výslechy, domovní prohlídky, zadržení aj.).

Např. na schůzkách u Vladimíra Veselského na ul. Pekařské 21 v Brně byl dům pod dohledem policistů a StB. Zrovna tak tomu bylo i během schůzek na Staré Osadě 19 v Brně-Židenicích u Jana Honnera (v 10. poschodí panelového domu). Zde se někdy vypínalo světlo, aby se zmátla policie a StB, která dům hlídala. Dalibora Havlíka, u kterého rovněž probíhaly schůzky MM, několikrát zadrželi policisté na 24 i na 48 hodin (tzv. předběžné zadržení kvůli schůzkám MM). Havlíkův byt a účastníky zde probíhajících schůzek monitorovala policie.

Chronologie schůzek přímo u členů MM:

- **zima-léto 1989:** Několik schůzek MM bylo v domě na ul. Pekařská čp. 21 v Brně v bytě nebo sklepě Vladimíra Veselského. Zde členové MM mj. dostávali a podepisovali petice, rozmnožovali je, připravovali se na akce a pořádali setkání.
- **jaro-podzim 1989:** Několik schůzek MM se odehrálo na ul. Slunná čp. 13 v Brně-Komárově u Dalibora Havlíka. Zde mj. fungovala malá knihovna s exilovou literaturou a časopisy a samizdatové přepisy literárních děl, exilových děl, které D. Havlík půjčoval členům MM domů.
- **jaro-podzim 1989:** Několik schůzek MM proběhlo na Staré Osadě čp. 19 v Brně-Židenicích u Jana Honnera. Zde mj. probíhaly také redakční rady samizdatu MM – Kaluž na stropě.
- **léto 1989:** Dvě schůzky MM se konaly na ul. Viniční v Brně-Židenicích u Michaely Laštovkové.
- **podzim 1989:** Jedna schůzka MM se uskutečnila na ul. Křídlovická v Brně u Lenky Ryšavé.

Ostatní místa schůzek MM:

- **jaro 1989:** Jedna schůzka MM proběhla v prostorách Divadla na Provázkou v Brně (tehdy uvnitř brněnského Domu umění).

- **jaro-podzim 1989:** Několik schůzek MM se odehrálo v restauracích v Brně – Černovicích a Brně – Komárově (s účastí převážně členů redakční rady samizdatu MM Kaluž na stropě).
- **léto-podzim 1989:** Dvě schůzky MM se konaly v Rajhradě. První schůzka byla spojená s brigádou v klášteře. Avšak brigáda se nakonec z technických důvodů neuskutečnila. Na druhé schůzce (restaurace Taverna, září 1989) se řešily zejména Stanovy organizace a jejich aktualizace. Zde zazněly mj. i písně Karla Kryla. zpívané a na kytaru hrané Alexandrem Tesaříkem.
- **podzim 1989:** Jedno setkání členů MM proběhlo v Brně – Slatině v bytě u Jaroslava Popelky (panelový dům). Toto setkání se odehrálo v září, těsně před tím, než jej vzali do vyšetřovací vazby.
- **podzim 1989:** Jedna schůzka MM se uskutečnila v klubu na Mendlově náměstí v Brně (dnes je v domě vegetariánská restaurace).
- **říjen 1989:** Členové MM uspořádali **výlet na Vysočinu**, který byl spojený se schůzí MM v restauraci na nádraží v obci Rožná (neděle 15.10. 1989). Na této schůzi se řešily mimo jiné možnosti ustanovení pravidel souvisejících s organizačním vedením MM. A to proto, že MM bylo bez vedení a hlavní členové MM byli zasaženi represemi a perzekucemi. Výletu se zúčastnil i dopisovatel Severomoravské pasivity.

Samizdat Moravské mládeže

MM začala vydávat vlastní **samizdat s názvem Kaluž na stropě**, který byl nezávislým a undergroundovým kulturním magazínem. V tomto samizdatovém periodiku členům Moravské mládeže vycházely protirežimní kulturní a politické příspěvky a jejich umělecká tvorba.

Redakční radu tvořil:

- Lubomír Khýr – šéfredaktor a autor příspěvků známý rovněž pod jménem „Rybíz“, jeho adresa byla uvedena jako kontaktní
- Dalibor Havlík – člen redakční rady, designér, pomáhal s vydáváním, jeho adresa byla uvedena jako kontaktní
- Jan Honner – člen redakční rady, přispíval protikomunistickými vtipy a karikaturami, známý rovněž pod jménem „Bořivoj“, pomáhal s vydáváním

Technickou pomoc při reprodukci samizdatu Kaluž na stropě zajišťoval Jakub Hloušek a Petr Schneeweiss.

Další autoři příspěvků do samizdatu Kaluž na stropě:

Hana Kaniová (Prcek), Martin Krška, Maskot D. Pšenička, Dana Neumanová, Jana Nešporová, Vít Bohumil Homolka a další.

Několik čísel Kaluže na stropě je dostupných rovněž **v knihovně samizdatové literatury „Libri prohibiti“ na Senovážném náměstí 2 v Praze.**

O existenci samizdatu Kaluž na stropě se zmiňují například tyto zdroje:

- Encyklopedie českého samizdatu v článku Michala Přibáně s názvem „**Český literární samizdat 1949-1989**“.
- **Česká samizdatová periodika 1968-1989** (Vídeň, 1991) - stále unikátní publikace vídeňské bohemistky Johanny Posset.
- **Diplomová práce Martiny Hanákové**, která se věnuje samizdatové literatuře v Brně (Brněnské samizdatové edice a časopisy 1970-1989, Masarykova univerzita Brno, 1995).
- O vydávání Kaluže na stropě se psalo také např. **v samizdatu Severomoravské pasivity.**

Akce a aktivity Moravské mládeže

MM organizovala **veřejná vystoupení proti komunistickému režimu**, vyvíjela politické, publicistické a prokazatelně protikomunistické činnosti zaměřené přímo či nepřímo na obnovu svobody, demokracie nebo na oslabení komunistického režimu.

Členové MM se účastnili odboje a odporu proti komunismu. Aktivně působili v organizaci, jejíž členové bojovali proti komunistickému režimu. Účastnili se celé řady protestních akcí proti komunistickému režimu. O aktivitách členů MM psaly samizdaty například Severomoravská pasivita, Východoevropská informační agentura a Infochy.

V případě, že se někdo z členů MM některých akcí MM nezúčastnil, tak se alespoň podílel na jejich přípravách. Např. když nebylo možné se uvolnit ze zaměstnání či ze školy. Anebo tomu tak bylo z důvodu účasti na jiné protirežimní akci v jiném městě, která se konala ve stejný den. Zde poté člen MM svou účastí zastupoval organizaci MM.

Účast členů MM na akcích jiných občanských iniciativ a na jiných místech území ČSSR byla velmi důležitá. Pouze přímá účast členů MM na těchto akcích umožnila získat potřebné a objektivní informace o jejich průběhu a vývoji situace. Neboť média v této době byla cenzurovaná a nepravdivá, vždy ve prospěch komunistického režimu. Účastníci těchto akcí poté předali podrobné informace ostatním členům na schůzi MM.

Členové MM museli počítat s tím, že když někdo z nich bude chycen, že bude vyslýchán a že může být zavřen. Proto členové MM museli dobře znát svá občanská práva a policejní taktiku při výslechu. K tomu jim sloužil samizdatový dokument „SNB, StB a občané“, který rozšiřovali zejména mezi sebou a většina jej znala z paměti.

Na konci léta 1989 byli **členové Moravské mládeže již výrazně zasaženi represemi**. Vladimír Veselský byl uvězněn, Dušan Stuchlík souzen, Eva Vidlářová obviněna z několika přestupků. Vladimír Barák, Dalibor Havlík a Jan Honner měli domovní prohlídku a měli za sebou několik výslechů. Lubomír Khýr a Ivan Lukavský byli obviněni z přestupku a rovněž byli vyslýcháni. Perzekuce probíhaly také u Lumíra Šimečka. Michaele Laštovkové a dalším členům MM, kteří byli studenty gymnázia na Lerchově ulici v Brně, hrozilo vyloučení ze studia.

Některé konkrétní aktivity členů MM:

- 1) Účast na **demonstracích v rámci Palachova týdne / leden 1989 Praha** (Dalibor Havlík, Jan Honner, Vladimír Veselský)
Vladimíra Veselského zadržela policie. Jan Honner pořizoval pro MM fotodokumentaci průběhu demonstrace a byl chycen po zásahu policie na stanici metra Muzeum (15.1. 1989).
- 2) Účast na **bohoslužbě za Jana Palacha v Brně 16.1. 1989**, kostel sv. Janů v ul. Minoritská v Brně (Jan Honner, Vladimír Barák, Lumír Šimeček a další).
- 3) Dalibor Havlík zastoupil organizaci MM a zúčastnil se **schůzky s Václavem Havlem v Brně**, která se uskutečnila po soudu se Stanislavem Devátým. Soud probíhal v jeho nepřítomnosti, neboť S. Devátý byl v té době v Polsku.
- 4) Účast na společné akci MM a HOS **1. máje 1989 v Brně**.
Členové MM a HOS vytvořili dvě skupiny.

První skupina, tvořená především z členů HOS (mezi nimiž byli i někteří členové MM), byla zatčena ihned na srazu. Druhé skupině, tvořené převážně z členů MM, se podařilo zařadit do průvodu na ul. Lidická. Té se před tribunou s hlavními komunistickými pohlaváři na tehdejším náměstí Rudé armády (dnes Moravské náměstí) podařilo vytáhnout transparenty. Transparenty byly ukryté v dětském kočárku.

Stěžejní **transparent byl s textem „Ať žije první, pátý a devátý“** na protest proti represím vůči Stanislavu Devátému. Příslušníci StB na místě okamžitě zasáhli, odvěkli aktivisty MM k restauraci Muzejka a poškodili jim cíleně občanské průkazy jako důvod pro jejich zadržení. Byli zatčeni a odvezeni na policejní stanici. Účast členů MM na této akci: Vladimír Veselský, Radka Drahná, Lumír Šimeček, Vladimír Barák, Jan Honner, Eva Vidlářová, Dušan Stuchlík a další.

- 5) Organizace a účast členů MM na akcích na **podporu disidenta Stanislava Devátého**.
 - a) **Organizace řetězové hladovky na podporu uvězněného Stanislava Devátého** (účast Dalibor Havlík, Vladimír Veselský, Lubomír Khýr, Jan Honner, Vladimír Barák a další). O této akci informovali např. na Radiu Svobodná Evropa / Hlasu Ameriky (léto 1989)

- b) **Výroba a instalace transparentů na veřejném prostranství v centru Brna jako protest proti věznění Stanislava Devátého** (účast Dalibor Havlík, Lubomír Khýr, Petr Schneeweiss, J. Hloušek, Ivan Lukavský, Eva Vidlářová).

Na transparentech byl napsán text „**Stanislav Devátý zatčen**“. Jeden z transparentů přivázali L. Khýr, E. Vidlářová a D. Havlík na ulici Joštova na zábradlí u tzv. Červeného kostela. Druhý z transparentů umístili I. Lukavský, P. Schneeweiss a J. Hloušek na nynějším Moravském náměstí, u zastávky tramvaje. Transparenty byly viditelné v obou směrech, jak z chodníku, tak z tramvají. Jejich instalace probíhala za plného provozu a pod pozorností veřejnosti. Právě načasování pro rozmístění transparentů mělo velký význam s cílem maximálního informačního dosahu. Akce proběhla v odpolední špičce hromadné dopravy (kolem 15 hod.), aby transparenty shlédlo co nejvíce lidí.

Následující den členové MM opět ve stejnou dobu (opět odpolední dopravní špička) a na stejných místech, navíc včetně náměstí Svobody, rozhazovali letáky. V těchto letácích byly uvedeny podrobné a pravdivé informace o tom, kdo je Stanislav Devátý a jaké jsou důvody jeho zatčení.

- c) **Shromáždění členů MM v Brně, u morového sloupu na náměstí Svobody**. Pro tuto akci byl vytvořen transparent s nápisem "Život a svobodu Stanislavu Devátému". Transparent držela Eva Vidlářová a Ivan Lukavský, kteří byli zadrženi a následně obviněni z přestupku. Předchozího dne rozšiřovali po Brně větší množství letáčků, požadujících propuštění Stanislava Devátého. Protestu se dále zúčastnil Jakub Hloušek, Michaela Laštovková, Lumír Šimeček, Vladimír Barák, Jan Honner a další.
- d) Členové MM vyráběli **samolepky s texty – „Stanislav Devátý vězněn, jeho život ohrožen“ a „Svoboda a život Stanislavu Devátému“**. Tyto samolepky poté rozšiřovali, distribuovali a vylepovali po Brně.
- e) Členové MM **paralyzovali oficiální „perestrojkový“ diskusní večer s občany v Brně**, když moderátora zahrnuli dotazy ohledně aktuálního zdravotního stavu Stanislava Devátého. Akce se zúčastnil Vladimír Veselský, Ivan Lukavský, Jakub Hloušek, Lumír Šimeček, Jan Honner, Vladimír Barák a další.
- 6) Členové MM se připojili k akci Nezávislého mírového sdružení (NMS), které k Mezinárodnímu dni dětí (1.6. 1989) uspořádalo **akci pro děti s demilitarizujícím podtextem „Hračkami proti zbrojení“**. Děti před Janáčkovým divadlem kreslily křídami.
- 7) Členové MM vyvěsili den **před výročím okupace 21.8. 1989 velkou trikolóru**, kterou vyrobili z krepového papíru, a to z okna ubytovny v Hořovičkách u Rakovníka. Akce se zúčastnili Jakub Hloušek, Petr Schneeweiss a Ivan Lukavský. Všichni skončili u policejního výslechu. Událost šetřila policie a ve dnech 20. – 21.8. „náhodně“ kontrolovala vozidla naproti této ubytovně.

- 8) Účast členů MM na akci k **výročí okupace 21.8. 1989 v Praze** (Jan Honner, Vladimír Barák). Jan Honner pořizoval pro MM fotky z vystoupení maďarské organizace FIDESZ, které se konalo u stanice metra Můstek na Václavském náměstí v Praze.
- 9) Organizace a účast členů MM na akci **dne výročí okupace 21.8. 1989 v Brně**. Členové MM byli rozděleni do několika skupin a na několika místech v Brně umístili pískající sirény do odpadních košů jako připomínku okupace. Ty byly načasované a v poledne se rozezněly. Následně policie zadržela Vladimíra Veselského (v ul. Orlí). Toho při zatýkání prohodili do výkladní skříně obchodu, poté odvedli na policejní stanici a byl vzat do vazby.
- 10) Účast na akci k **výročí založení republiky 28. 10. 1989 v Praze** (Jan Honner, Vladimír Barák). Jan Honner pořizoval pro MM fotodokumentaci z demonstrace.
- 11) Pomoc s organizací a účast členů MM na akci k **výročí založení republiky 28. 10. 1989 v Brně – ulice T.G.M.** Členové MM se připojili k výzvě ostatních občanských iniciativ a rozmnožovali a rozšiřovali letáky, vyzývající k účasti na demonstraci 28.10. Letáky vyzývaly, aby se občané zúčastnili akce za přejmenování ulice Třída vítězství na ulici Masarykovu.
- 12) **Psaní protirežimních hesel na veřejná místa v Brně**
Například: Jan Honner s Vladimírem Barákem napsali na zeď policejní školy v Brně na ul. Horní „Údolí dutých hlav“ a „STOP KSČ“, nebo na zeď v křižovatce na ulici Cejl „Chceme svobodu“. Vladimír Barák napsal u viaduktu před vlakovým nádraží v Brně-Židenicích „Pustte Havla“ a stejný text také na budovu koupaliště v Brně Zábrdovicích. Eva Vidlářová napsala heslo „Svobodu pro Cibulku“ v Brně na zeď u parkoviště vedle Domu ovoce a zelenina.
- 13) Členové MM zorganizovali společně s občanskou iniciativou Hnutí za nenásilí **Pochod městem k výročí úmrtí Mahátma Gándhího – Brno, Náměstí Svobody, dne 2.10. 1989** (účast členů MM: Dalibor Havlík, Lubomír Khýr, Ladislav Henek, Jan Honner, Vladimír Barák, Eva Vidlářová, Michaela Laštovková, Jakub Hloušek, Schneeweiss a další).

Všichni měli bílá trička jako symbol bílého oděvu tohoto bojovníka za svobodu a symbol občanské neposlušnosti. Účastníci chodili dokola po náměstí Svobody a rozdávali kolemjdoucím lidem letáčky. Při druhém kole proběhl zásah policie (na rohu mezi ulicí Běhounskou a Koblížnou, tehdejší Gagarinovou). Někteří účastníci byli zatčeni, některým se podařilo utéct. Zatčení členové MM byli obviněni z přestupku např. Lubomír Khýr, Eva Vidlářová, Lumír Šimeček a další.
- 14) Dalibor Havlík a Lubomír Khýr jeli za MM a SPUSA **položít kytici se stuhou k pomníku T.G.M. do Ochozu u Brna (březen 1989)**. Akce byla k výročí úmrtí T.G. Masaryka.
- 15) Dalibor Havlík zastupoval MM na **setkání SPUSA v Litovli** (27.5. 1989), kde tvrdě zasáhla policie.

16) Členové MM **vydávali samizdat MM – Kaluž na stropě** a zabezpečovali jeho tisk a rozšiřování.

17) Členové MM pomáhali rozmnožovat a distribuovat **petice, samizdaty a protirežimní texty** – Několik vět, Infochy, text „Stb SNB a občané“, petice na podporu vězňených disidentů Stanislava Devátého, Petra Cibulky, Václava Havla a jiných.

a) Členové MM pomáhali **rozmnožovat různé protirežimní texty** na ul. Pekařská 21 v Brně u Vladimíra Veselského. Dalibor Havlík a Lubomír Khýr opisovali doma na psacím stroji informace o Chartě 77 tzv. Infochy. Jan Honner doma rozmnožoval informace ze samizdatového textu „SNB, StB a občané“ a Několik vět. A Lenka Ryšavá doma přepisovala programové prohlášení MM.

b) Vladimír Barák a Jan Honner **distribuovali letáky s textem Několik vět** do schránek velkých panelových domů na sídlištích Brno-Bohunice a Brno-Židenice (léto 1989). Jakub Hloušek rozšiřoval letáky Několik vět mezi svými přáteli z okruhu turistického oddílu a hudebních fanoušků, a vhadzoval je rovněž do schránek domů v Brně – Králově Poli a v Bystřici.

c) Dušan Stuchlík, Petr Schneeweiss, Ivan Lukavský a Michaela Laštovková **rozdávali cestujícím ve vlaku na trati Brno-Jihlava letáky s textem Několik vět**. Na vlakové zastávce Okřížky tyto letáčky vyhodili z okna vlaku na perón mezi lidi. Jeli do obce Čichov, kde vystoupili z vlaku. V obci Jalovec byli zatčeni a odvezeni na policii do Třebíče (léto 1989).

d) Dalibor Havlík pomáhal za MM disidentovi Jaroslavu Popelkovi **vyhazovat letáky s protirežimním textem a výzvou občanům k účasti na demonstracích v Brně**. Distribuce proběhla dne 5.10. 1989 z budovy CENTRUM na souběhu ulic Koblišná a Jánská. Jaroslav Popelka byl za tuto akci souzen. Daliborovi Havlíkovi se z akce podařilo před policií utéct.

18) Členové MM vyráběli a nosili **protirežimní odznaky**, např. se znakem Rádia Svobodná Evropa, Gorbačov Superman, I love You Gorbi, Petr Cibulka – Vězeň svědomí, Společnost Přátel USA.

19) **Organizace politického fóra a pořadu pro členy MM a jejich sympatizanty**, které se konalo na ul. Pekařská 21 v Brně (jaro 1989).

Na program bylo **promítání hry Audience od Václava Havla a přednáška mluvčího Charty 77 Jaroslava Šabaty**. Videozáznam hry se však nakonec nepromítal, protože osoba, která měla video dovést, byla zadržena a na místo nedorazila. Avšak přednáška Jaroslava Šabaty a následné diskuzní politické fórum se podařilo uskutečnit. Dům ze všech stran hlídala policie a StB, která si udělala několik fotografií, když členové MM stáli na balkóně.

20) Členové MM měli **účast na většině tzv. Brněnských fór**, které se konaly v roce 1989. Na nich vystupovali se svými názory přední brněnští disidenti včetně členů MM.

21) Organizace akce a **pomoc členů MM panu advokátovi Jiřímu Machourkovi**, který nezištně obhajoval brněnské disidenty. Tato akce, brigáda na zahradě pana Jiřího Machourka (léto 1989), byla vyjádřením díky za jeho obhajoby a gestem úcty k jeho práci.

22) Účast členů MM na všech **soudních jednání brněnských disidentů v roce 1989, jako veřejný projev jejich podpory.**

Při jednom z těchto jednání u budovy soudu v Brně skupinu členů MM fotografovala státní bezpečnost z auta Škoda Favorit, zaparkovaném na chodníku v protější ulici (ul. Rooseveltova). Skupina MM jim mávala do jejich objektivů.

Seznam soudních řízení disidentů s účastí a podporou členů MM:

leden/1989 – Jaroslav Popelka

únor/1989 – Walter Kania

(neveřejné zasedání soudu – členové MM stáli na protest před soudem)

březen/1989 – Eva Vidlářová

duben/1989 – Jaroslav Popelka

duben/1989 – Dušan Skála

duben/1989 – Ivan Jirous

květen/1989 – Eva Vidlářová

září /1989 – Dušan Stuchlík (odvolací jednání)

říjen/1989 – Antonín Kubeš

říjen/1989 – Stanislav Devátý (v nepřítomnosti)

říjen/1989 – Jaroslav Popelka

říjen/1989 – Vladimír Veselský

23) Členové MM posílali do vězení **podpurné pohlednice disidentům**. Nebylo jednoduché zjistit adresy politických vězňů přímo do vazební věznice. Na schůzích MM se vždy domluvilo, kdo komu a co napíše a odešle.

24) Členové MM zorganizovali **undergroundovou výstavu a diskuzní setkání v Tišnově**. Obě akce inicioval zakládající člen MM Dalibor Havlík.

První akcí bylo **diskuzní setkání** v přízemí domu Dalibora Havlíka. Akce se zúčastnili zástupci dalších občanských iniciativ včetně členů MM. Na setkání se řešilo politické dění a informovalo se o protirežimních aktivitách.

Druhou akcí byla **undergroundová výstava ve sklepě** domu Dalibora Havlíka, spojená s propagací samizdatu MM Kaluže na stropě. Na výstavě byly prezentované tvůrčí práce členů MM, včetně uměleckých fotografií Dalibora Havlíka, publicistická tvorba Lubomíra Khýra, protikomunistické vtipy a karikatury Jana Honnera a dalších.

Výstavy se zúčastnili například Milan Bečka a Milan Kočík (aktivisté ze Žďáru nad Sázavou) a zástupci dalších občanských iniciativ. Akci monitorovala policie z auta na přilehlé ulici.

25) Členové MM navazovali spolupráci s jinými občanskými iniciativami, např. s Hnutím za nenásilí, Severomoravskou pasivitou, Hnutím za občanskou svobodu, Nezávislým mírovým sdružením, Hnutím za veselejší současnost, aj. Mnohdy se členové MM připojili k některým z jejich veřejných akcí.

a) **Komunikaci s lidmi z disentu** ve Žďáru nad Sázavou, s občanskou iniciativou Společnost pro veselejší současnost, Havlíčkovou mládeží a dalšími zprostředkovali Milan Kočík „Mušketýr“ a Milan Bečka „Tyčka“ ze Žďáru nad Sázavou (členové MM a SPUSA). Člen MM Dušan Stuchlík poté MM informoval o aktuálních aktivitách v Praze a obstarával členům MM nahrávky hudebních skupin, které byly v nemilosti tehdejšího režimu.

b) V létě 1989 byl Dalibor Havlík vyslán MM jako její zástupce do Maďarska, s cílem se setkat a navázat **spolupráci s maďarskou nezávislou iniciativou FIDESZ**, tehdy protikomunistické politické hnutí (léto 1989). FIDESZ v té době demonstroval na náměstí v Budapešti. D. Havlíkovi byl připraven anglicky psaný text a na jeho cestu vlakem do Maďarska se mezi členy MM vybrali potřebné finanční prostředky. Mimo jiné byl pověřen předat prohlášení MM tehdejšímu představiteli FIDESZ.

c) Členové MM si pravidelně chodili **půjčovat zahraniční českou exilovou literaturu** k Evě „Trudě“ Vidlářové do Divadla na Provázku a domů k Daliborovi Havlíkovi, který vlastnil obsáhlou osobní knihovnu.

d) Členové MM **organizovali sportovní akce s disidenty** – Uspořádán byl například volejbalový zápas na Brněnské přehradě s členy MM, SPUSA, HOS, anebo přátelské fotbalové utkání s Havlíčkovou mládeží. Zde však odjezdu členů MM zabránil rozsáhlý policejní zásah, který proběhl před odjezdem do Havlíčkova Brodu u brněnského vlakového nádraží (léto 1989).

e) **Spolupráce MM s americkou ambasádou**

Dalibor Havlík, Lubomír Khýr, Hana Kaniová, Jan Honner, Milan Kočík a další jezdili za MM do Prahy na některé z aktivit velvyslanectví USA.

Členové MM tam diskutovali s disidenty s předsedou helsinského výboru Ladislavem Lisem a Ludvíkem Vaculíkem a šéfem demokratické iniciativy Bohumilem Doležalem. Dále se setkali a diskutovali o směřování českého disentu s manželi Kantůrkovými, Ivanem Havlem a dalšími.

Členové MM rovněž informovali velvyslanectví USA o aktivitách MM a předávali samizdaty MM Kaluž na stropě zmocněnci pro lidská práva panu Edwardovi Kaskovi.

Aktivity MM v revolučních dnech po 17.listopadu 1989

Od 17. listopadu 1989 se členové MM denně účastnili demonstrací a aktivit na svržení komunistické vlády, zavedení svobody, demokracie a obnovy svobodných voleb. Moravská mládež pomáhala v Brně spoluorganizovat **generální stávku v některých státních podnicích a na školách** (27.11.1989), vylepovala po zdech letáky a pomáhala studentům tvořit a psát transparenty. Vše s výzvami např. k demonstraci, k demisi komunistické vlády, k propuštění politických vězňů, potrestání komunistických zločinů aj.

V těchto revolučních dnech tak nebyl prostor na jakékoliv koordinační schůzky MM. Ty proto probíhaly operativně při veřejných akcích na různých místech v Brně.

Ukončení činnosti MM

Moravská mládež **skončila svou činnost po revoluci v únoru 1990**. O další existenci organizace byla živá diskuze bez jednotného závěru. Poté se již schůzky a aktivity MM nekonaly. Někteří členové MM vstoupili do občanských komisí, které měly napomoci deobolševizaci a zásadním personálním změnám, především u bezpečnostních složek státu. Většina členů MM se také zapojila individuálně dle svého přesvědčení do nově vznikajících politických skupin, zejména do Občanského fóra, aby pomohli rodící se demokracii v Československé republice.